

Regeringskansliet
(Näringsdepartementet)
103 33 Stockholm

Remiss: Promemorian Undantag från vissa bestämmelser i plan- och bygglagen vid tillströmning av asylsökande

Juridiska fakultetsnämnden tillstyrker att förslaget läggs till grund för lagstiftning, men anser att följande aspekter bör övervägas och förtydligas under det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Tidsbegränsning

Av promemorian framgår att tiden för varaktigheten av en åtgärd som medges inte ska överskrida 15 år. Fakultetsnämnden menar att 15 år framstår som en lång tid för att tillåta åtgärder av de slag som bemyndigandet avser, dels mot bakgrund av att bemyndigandet är avsett att skapa förutsättningar att snabbt ordna boenden för asylsökande under en begränsad tid, dels för att bemyndigandet öppnar upp för att etablera boenden som kan vara mindre lämpliga med avseende på människors hälsa och natur- eller kulturmiljö. Därför bör en kortare tidsgräns övervägas. Tidsgränsen bör även föras in i lagtexten. Bemyndigandet innebär en inskränkning av det kommunala självstyret och den tid som åtgärder tillåts bör därför, enligt fakultetsnämnden, framgå direkt av lag.

Proportionella undantag

De föreskrifter om undantag som regeringen kan meddela med stöd av bemyndigandet ska vara proportionella, vilket i lagsförslaget beskrivs som ”proportionella undantag”. Enligt fakultetsnämnden bör övervägas om den proportionalitetsbedömning som regeringen ska göra istället bör framgå av lagtexten, t.ex.: ”Sådana föreskrifter om undantag får inte göras mer omfattande än vad som är motiverat med hänsyn till förutsättningarna vid tidpunkten när föreskrifter meddelas. Varje undantag ska noga vägas mot de intressen som reglerna syftar till att skydda och främja”.

Undantag för nybyggnad av tillfälliga byggnadsverk som inte är enkla

I promemorian framförs att det är lämpligt att bemyndigandet gör det möjligt för regeringen att meddela föreskrifter om undantag för nybyggnad av enkla byggnadsverk i form av tillfälliga tältförläggningar och enklare byggmoduler, vilka i vissa fall kan vara nödvändiga för att boenden för asylsökande ska kunna anordnas. Förslagets lagtext omfattar dock möjlighet för regeringen att även föreskriva undantag som gäller mer

komplicerade nybyggnationer. I promemorian framgår att det bör krävas särskilda omständigheter för att regeringen ska kunna meddela föreskrifter om sådana undantag. Fakultetsnämnden ställer sig emellertid frågande till om bemyndigandet behöver utsträckas till att omfatta mer än nybyggnad av enkla byggnadsverk. Bemyndigandet är avsett att aktualiseras för att snabbt kunna ordna boenden åt asylsökanden i akuta situationer. Mer komplicerade byggnadsverk innebär dessutom i regel större konsekvenser för natur- eller kulturmiljö.

Tillsyn

I promemorian konstateras att bemyndigandet medger att vissa åtgärder helt kan komma att utföras utan byggnadsnämndens kontroll. Som exempel anges att regeringen kan besluta att vissa åtgärder kan genomföras utan föregående detaljplan, bygglovsprövning eller anmälan till byggnadsnämnden. Vidare anføres att dessa för kommunerna negativa konsekvenser till viss del begränsas genom att kommunerna utövar tillsyn och i efterhand kan ingripa mot olämpliga åtgärder som har vidtagits. Fakultetsnämnden är dock tveksam till om det är en framkomlig väg och anser att det bör övervägas ytterligare hur kommunerna ska hållas informerade om åtgärder som vidtas med undantag från PBL. Information är en förutsättning för att kommunerna ska kunna bedriva en effektiv tillsyn.